

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Istratii Vasile în numele părții vătămate Bublîțchi Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iulie 2020 și a sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Central din 19 februarie 2020, în cauza penală în privința lui

Moisa Valeriu xxxx, născut la xxxx, originar din satul xxx și domiciliat în xxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 31.05.2019-19.02.2020;

Instanța de apel: 24.03.2020-01.07.2020;

Instanța de recurs: 19.09.2020-03.03.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 19 februarie 2020 Moisa Valeriu, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod Penal, și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în număr de 160 (una sută șaiszeci) ore.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Bublîțchi Mihail. A fost încasat de la Moisa Valeriu în beneficiul lui Bublîțchi Mihail, prejudiciul material în sumă de 7883,19 (șapte mii opt sute optzeci și trei, 19) lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000,00 (trei mii,00) lei, prejudiciul moral în mărime de 7000,00 (șapte mii) lei, în restul sumei de 43000lei s-a respins ca neîntemeiată și în partea încasării sumei de 150000lei cu titlul de venit ratat de asemenea s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Moisa Valeriu în beneficiul statului costul raportului de expertiză și a raportului de constatare în mărime de 448 (patru sute patruzeci și opt) lei.

Cauza a fost examinată în procedură simplificată, în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse prima instanță a reținut:

Moisa Valeriu la data de 07.04.2019, aproximativ la ora 23:00, aflându-se în apropierea magazinului Î.I. „Bodiu Corina” amplasat în centrul satului XXXXXXXXXXXX, în urma unei cerți cu cet. Bublîțchi Mihail, domiciliat în XXXXXXXXXXXX, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu piciorul în piciorul cet. Bublîțchi Mihail, cauzându-i astfel, părții vătămate vătămări corporale. Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201919D0056 din 24.04.2019, la cet. Bublîțchi Mihail, s-a depistat fractură închisă a oaselor gambei drepte a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și în circumstanțele indicate, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată; producerea vătămarilor corporale date la căderea de pe suportul propriu cu accelerare sau auto cauzarea ei nu se exclude.

Acțiunile lui Moisa Valeriu, au fost încadrate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal-vătămare intenționată medie a integrității corporale și a sănătății care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

3. *Sentința a fost atacată apel* de către avocatul Istratii Vasile în numele părții vătămate Bublîțchi Mihail, solicitând casarea parțială a sentinței în partea respingerii ca neîntemeiate a cererii privind încasarea venitului ratat în sumă de 150000 lei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea civilă înaintată și încasarea de la Moisa Valeriu în beneficiul lui Bublîțchi Mihail a venitului ratat în sumă de 150000 lei.

3.1 *În motivarea cerințelor avocatul Istratii Vasile a invocat următoarele aspecte:*

- cauza penală a fost examinată, în baza cererii înaintate de Moisa Valeriu, conform prevederilor art. 364¹ Cod de Procedură Penală. La etapa examinării cererii a solicitat ca cauza să fie examinată în procedură generală, deoarece a considerat că dreptul inculpatului de a înainta o astfel de cerere nu poate prevala contra drepturilor părții vătămate/civile prevăzute de art. 10 alin. (4), (5); art. 17 alin. (2); art. 19 alin. (1), precum și de art. 24 alin. (3), (4) Cod de procedură penală;

- de la data comiterii infracțiunii 07.04.2019 și până la examinarea cauzei penale în prima instanță, Bublîțchi Mihail nu a putut munci din cauza traumelor primite și astfel nu a putut să-și întrețină familia și să le asigure un nivel de trai corespunzător;

- până la primirea traumei cauzate de Moisa Valeriu, Bublîțchi Mihail a lucrat oficial în Israel în domeniul construcțiilor fiind angajat prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă

pe un termen de 3 ani cu posibilitatea prelungirii contractului de muncă și în această perioadă a avut un venit ratat în sumă de 150000 lei exprimat prin 25000 suma minimă în baza contractului de muncă din Israel x 6 luni;

- consideră că concluzia instanței privind respingerea ca neîntemeiată a acțiunii privind încasarea venitului ratat în sumă de 150000 lei contravine prevederilor art. 1998, alin.(1), art. 2028 alin. (1), art. 2029 alin. (1) și (2) Cod Civil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, din 01 iulie 2020 a fost respins, ca nefondat apelul avocatului Istratii Vasile în numele părții vătămate Bublîtchi Mihail și menținută sentința fără modificări.

4.1 Instanța de apel cu privire la solicitarea apelantului în numele părții vătămate Bublîtchi Mihail privind încasarea de la inculpatul Moisa Valeriu a venitului ratat în mărime de 150000 lei, a reținut, că venitul ratat este venitul, care ar fi fost posibil în condițiile unui comportament normal din partea autorului prejudiciului în împrejurimi normale de executare a obligațiilor sale contractuale, fiind demonstrată obligator legătura cauzală între încălcarea exprimată prin neexecutarea obligației și paguba cauzată.

Pentru recunoașterea venitului este necesar ca persoana prejudiciată să presupună că va obține acest venit în condițiile normale ale circuitului civil, adică în condițiile tipice de funcționare a pieței asupra cărora nu influențează circumstanțele imprevizibile sau împrejurările de forță majoră.

Instanța de apel a considerat că această solicitare corect a fost respinsă de către prima instanță, or, de către partea vătămată nu au fost prezentate careva acte ce ar confirma că acesta a activat sau careva contract de muncă activ sau în proces de propunere de încheiere sau prelungire care ar dovedi că urma să fie angajat și să aibă real și nu închipuit careva venit, care ar fi fost ratat în legătură cu infracțiunea în cauză.

Instanța de apel a concluzionat că, venitul ratat se exprimă prin lipsa obținerii unor foloase patrimoniale pe care partea vătămată le-ar fi obținut, dacă nu ar fi fost comisă fapta ilicită și a făcut trimitere la prevederile art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Instanța de apel a arătat că, contractul la care face referire avocatul Istratii Vasile în susținerea cererii privind încasarea venitului ratat (f.d.117-118) este unul fără dată, astfel, nefiind posibil de stabilit când a fost încheiat și pe ce perioadă. Conform informației de la Agenția Națională Pentru Ocuparea Forței de Muncă din 18.12.2019 (f.d.136), urmează că Bublîtchi Mihail este angajat pe teritoriul Statului Israel în

baza Acordului interguvernamental moldo-izraelian în cadrul companiei Dor Amal LTD (Israel, or. Ierusalim) din data de 02.02.2017”.

Conform prevederilor contractului individual de muncă al beneficiarului, contractul a fost încheiat pe termen de 1 an cu posibilitatea de a fi prelungit prin acord comun al părților, astfel, de iure expirând la 02.02.2018.

Instanța de apel constatată că, nu au fost prezentate careva probe că partea vătămată a prelungit contractul dat, că a încheiat un alt contract cu careva angajator, după expirarea contractului menționat în informația indicată supra, astfel, nu a prezentat dovezi că în ultimul an până la primirea leziunilor ar fi avut un careva venit sau ar fi putut avea venit, deci nu a prezentat careva probe ce ar demonstra posibilitatea obiectivă, reală și nu închipuită a obținerii unor venituri.

Instanța de apel a mai reținut că, infracțiunea în privința părții vătămate a fost comisă la data de 07.04.2019, adică peste un an și două luni după expirarea contractului menționat în informația parvenită de la Agenția Națională Pentru Ocuparea Forței de Muncă, deci pe perioada ultimului an, partea vătămată neavând încheiat careva contract de muncă.

5. *Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar* de către avocatul Istratii Vasile în numele părții vătămate Bublîtchi Mihail, prin care invocând incidența *pct. 6*, a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a sentinței și deciziei în partea respingerii acțiunii civile cu privire la încasarea venitului ratat cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispus admiterea acțiunii civile în partea menționată.

5.1 *În susținerea recursului pe lângă aceleași motive și temeiuri invocate și în cererea de apel care a fost examinată în instanța de apel, avocatul Istratii Vasile în numele părții vătămate Bublîtchi Mihail a mai invocat că:*

- concluzia instanțelor precum că partea vătămată nu a prezentat probe că a lucrat în Israel este eronată și contrară circumstanțelor cauzei;
- a fost prezentată informația de la Agenția Pentru Ocuparea Forței de Muncă în care se indică că Bublîtchi Mihail este angajat pe teritoriu Statului Israel în baza unui acord inter guvernamental din data de 02.02.2017 contractului individual de muncă care poate fi prelungit prin acordul părților și copiei din contractual individual în care este menționată cu privire la cuantumul salariului. Contractul de muncă nu a putut fi prelungit deoarece Bublîtchi Mihail primind leziunile corporale indicate în ordonanța de învinuire nu s-a putut prezenta la locul de muncă pentru prelungirea contractului și îndeplinirea obligațiilor de muncă stipulate în contract;

- fiindu-i cauzate vătămări corporale sub formă de fractură închisă a oaselor gambei drepte, el nu a putut munci și să-și întrețină familia și acesta a fost ca urmare a leziunilor corporale primite prin infracțiune. Poate oare o persoană cu astfel de leziuni să muncească și să obțină venituri... în cazul în care instanța considera cu nu au fost prezentate probe urma să încaseze cuantumul salariului mediu pe economie.

6. *Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.*

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarate, Colegiul penal atestă, că apărătorul părții vătămate invocă temeiurile pentru casarea deciziei instanței de apel prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Având în vedere argumentele invocate în recursul apărătorului părții vătămate, Colegiul penal atestă, că de fapt, acesta invocă dezacordul cu soluția primei instanțe și deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii civile cu privire la încasarea venitului ratat, din motiv că *a fost prezentată informația de la Agenția Pentru Ocuparea Forței*

de Muncă în are se indică că Bublîţchi Mihail este angajat pe teritoriul Statului Israel în baza unui acord inter guvernamental din data de 02.02.2017 contractului individual de muncă care poate fi prelungit prin acordul părţilor și că contractul de muncă nu a putut fi prelungit deoarece Bublîţchi Mihail primind leziunile corporale indicate în ordonanța de învinuire nu s-a putut prezenta la locul de muncă pentru prelungirea contractului și îndeplinirea obligațiilor de muncă stipulate în contract.

Analizând argumentele recursului prin prisma temeiurilor de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că erorile invocate nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel și-a motivat decizia în concordanță cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la respingerea apelului apărătorului părții vătămate declarat în prezenta cauză, fiind motivată și justă adoptarea unei soluției de menținere a sentinței.

Totodată, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel și prin hotărârea adoptată a oferit răspunsuri plauzibile, detaliate și argumentate asupra acestora, în coraport cu probele administrate în prezenta speță ce au fost verificate în ședințele de judecată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La caz, potrivit acțiunii civile înaintată de Bublîţchi Mihail s-a solicitat încasarea de la inculpatul Moisa Valeriu a venitului ratat în mărime de 150000 lei.

Atât prima instanță cât și instanța de apel, și-au argumentat soluția menționând că, nu au fost prezentate careva probe că în ultimul an până la primirea leziunilor ar fi avut un careva venit sau ar fi putut avea venit, or partea vătămată după expirarea contractului menționat în informația de la Agenția Națională Pentru Ocuparea Forței de Muncă din 18.12.2019, nu a prezentat dovezi că a prelungit contractul dat sau că ar fi încheiat un alt contract cu careva angajator, or, conform termenelor

contractului individual de muncă al beneficiarului, se atestă că acesta a fost încheiat pe termen de 1 an cu posibilitatea de a fi prelungit prin acord comun al părților, astfel, de iure expirând la 02.02.2018.

Având în vedere cele menționate, instanța de recurs consideră că instanțele de fond corect au statuat, că infracțiunea în privința părții vătămate a fost comisă la data de **07.04.2019**, adică peste un an și două luni după expirarea contractului menționat în informația parvenită de la Agenția Națională Pentru Ocuparea Forței de Muncă, deci pe perioada ultimului an, partea vătămată neavând încheiat un careva contract de muncă, ceea ce nu-l poate îndreptăți de a solicita încasarea de la inculpatul Moisa Valeriu a venitului ratat în mărime de 150000 lei.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele aduse în recurs de către apărătorul părții vătămate cu privire la faptul că fiindu-i cauzate vătămări corporale sub formă de fractură închisă a oaselor gambei drepte, el nu a putut munci și să-și întrețină familia și acesta a fost ca urmare a leziunilor corporale primite prin infracțiune, or, instanțele de fond au constatat cu certitudine că, partea vătămată nu a prezentat careva acte ce ar confirma că acesta a activat sau careva contract de muncă activ sau în proces de propunere de încheiere sau prelungire care ar dovedi că urma să fie angajat și să aibă real și nu presupus careva venit, care ar fi fost ratat în legătură cu infracțiunea în cauză.

Colegiul penal conchide că în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Colegiul penal constată, că recurentul nu a motivat recursul sub acest aspect de drept invocat, limitându-se la critici privind aprecierea probelor, și totodată instanța de recurs ordinar consideră, că în cadrul examinării prezentei cauze, o atare eroare nu a fost comisă.

Colegiul penal mai reține că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și i-a fost dată o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeuri de casare a hotărârii atacate nu s-au stabilit.

Instanța de recurs reiterează că motivarea pe care instanța de apel a formulat-o o acceptă și pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere și cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37) a hotărârii în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, a indicat că art. 6 §1 din Convenție deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument în parte, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale, fapt ce determină inutilitatea expunerii lor repetate în prezenta decizie.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Istratii Vasile în numele părții vătămate Bublîtchi Mihail, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Istratii Vasile în numele părții vătămate Bublîtchi Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Moisa Valeriu xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 02 aprilie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda